

Izhaja vsako soboto zjutraj. Vsaka druga številka ima poučno zabavno ilustrirano prilogo „Družinski Prijatelj“. Uredništvo „Zarje“ je v Trstu Via dell'Acquedotto št. 91. (pritličje). Tja je treba nasloviti vse rokopise, ki naj se objavijo v listu ali pa v prilogi „Družinski Prijatelj“. Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

ZARJA

Upravništvo „Zarje“ je v Trstu, ulica delle Poste št. 9. Sprejema naročnice, inserate in reklamacije. Naročnina „Zarje“ s prilogo je za vse leto naprej po pošti K 6.— za pol leta K 3. Posamezne številke po 6 v. Cena inseratom je 10 vinarjev za enostopno petit vrsto. Pri večkratnem objavljenju primeren popust Poštno-hranilničnega računa št. 64139

Sestanek slovenskega katoliškega narodnega dijaštva.

Sestanek slovenskega katoliškega narodnega dijaštva se bo vršil v Gorici dne 21. in 22. avgusta. Na shod pridejo tudi zastopniki katoliškega dijaštva med Hrvati, Čehi in Poljaki. Zelo nas veseli, da se med slovenskim dijaštvom vedno bolj dani. Vsi trezno misleči mladeniči spoznavajo, da je vse hobnanje o absolutni narodnosti brez pozitivnega krščanstva prazen nič. Takih „narodnih“ delavcev ni manjkalo nikoli in jih ne bo manjkalo, posebno dokler kaj „nese“. Bog obvaruj, da bi „radikalno-narodno“ brezversko dijaštvo nemoteno delalo med slovenskim ljudstvom, potem bi spravilo narod v res radikalno pogubo. Katoliških dijakov, visokošolcev res ni mnogo po številu, a ti, ki so, so čeli možje. Slovenski katoliški dijak ima pravi smisel za ljudsko delo, on ve, kaj je ljudstvu sveto. Katoliški akademik je pravi katoličan, vstrajen narodnjak in demokrat v pravem pomenu besede. „Slovensko dijaško zvezo“ ki družijo v sebi vsa katoliška slovenska dijaška društva, moramo podpirati ob vsaki priliki. Brez zdravega naraščaja katoliške inteligence si ne moremo misliti vspešnega krščansko-socialnega dela. Zato svetujemo vedno našim slovenskim abituriontom, naj se pridružijo za čas svojih visokošolskih študij katoliškimi akademskim društvom „Danici“ na Dunaju ali „Zarji“ v Gradcu. Sicer jih skoro gotovo vzame seboj svobodomiselnih vrtnice in za pravo ljudsko delo so izgubljeni.

Program sestanka slovenskega katoliškega narodnega dijaštva dne 21. in 22. avg. v Gorici pa bo ta-le:

21. avgusta predpoldne zborujejo združeni klubi naših društev. Popoldne ob 3. uri občni zbor „Slovenske dijaške zveze“. Zvečer ob 8. uri pozdravni večer z volitvijo predsestva. 22. avg. ob pol 8. uri zjutraj: sv. maša.

Ob 9. uri:

1. Katolicizem in modernizem (teolog And. Rustja, Gorica.)

2. Znanstvena organizacija med Slovenci in dijaštvo (iur. Martin Malnerič, „Zarja“.)

3. Ali je pri nas mogoča katoliška umetnost? (phil. J. Šile, „Danica“.)

Popoldne ob 3. uri:

1. Politične in dijaške struje s posebnim

ozirom na katoliške stranke (phil. Josip Puntar, „Zarja“.)

2. Narodnostni problem z ozirom na naše narodne, posebno goriške zahteve (iur. L. Kemperle „Danica“.)

Zvečer ob 8. uri komerz.

Vsi oni dijaki, ki se nameravajo udeležiti letošnjega sestanka slovenskega katoliškega narodnega dijaštva, naj se priklase najpozneje do 10. avgusta, da bomo vedeli vse potrebno ukreniti, posebno radi stanovanj. Da bomo ceneje izhajali, mislimo pripraviti skupne obede in večerje. Vsakdo naj radi tega tudi naznači, ali se želi teh udeležiti. Prevzeti ne moremo nikake odgovornosti, ako ne bodo oni, ki se ne priklase pravočasno, glede stanovanj zadovoljni. Priklase sprejema iur. Lav. Kemperle, Hudajužna, Primorsko.

Družba sv. Mohorja.

Do 24. malega srpana 1908. se je vpisalo v družbo:

Iz goriške nadškofije 9841 udov, iz krške škofije 6350 udov, iz lavantinske škofije 25.650 udov, iz ljubljanske škofije 33.360 udov, iz trž-koperske škofije 4262 udov, iz škofij Poreč in Krk 168 udov, iz zagrebške nadškofije 487 udov, iz djakovske škofije 67 udov, iz bosniških škofij 170 udov, iz somboteljske in ogrskih škofij 277 udov, iz sekovske škofije 419 udov, iz videmske nadškofije 258 udov, iz raznih krajev 345 udov, iz Amerike 2067 udov, iz Afrike in Azije 237 udov. Vkup 84.197 udov. Izmed teh je 1740 dosmrtnih, 82.457 letnih udov.

Ako primerjamo te številke z lanskimi, najdemo lep napredek, ker ima družba letos 5051 udov več, in sicer dosmrtnih udov 33 več, letnih pa 5018.

Napredovala pa je: goriška nadškofija za 746 udov, krška škofija za 107, lavantinska za 1918, ljubljanska za 2353, somboteljska škofija za 59, videmska nadškofija za 18, Amerika za 39, poreška škofija za 6 udov, Azija in Afrika za 5 udov.

Za lanskim številom zaostali so pa ti-le kraji: tržaško-koperska škofija za 109 udov, sekovska za 3 ude, Krk, senjska in dalmatinske škofije vkup za 14 udov, zagrebška za 7, djakovska za 16, Bosna in Hercegovina za 43 in razni kraji v Avstriji in v ostali Evropi za 8 udov. Te izgube nas ne žalostijo tako, kakor se radujemo napredovanju med

našimi brati na Beneškem in Ogrskem. Tudi Amerikanci so napredovali, bržčas po novih izseljencih in vkljub slabim časom, ki so prišli nadoje letos. Novih dosmrtnikov se je vpisalo 58, umrlo jih je 12, 1 dosmrtnik je izgubil pravice, ker vsled izstopa iz katoliške cerkve nikakor ne more biti ud družbe.

Letošnje število Mohorjanov je samo za 401 manjše od najvišjega števila, ki ga je dosegla družba leta 1904, ko je štela 84.598 udov. Rodoljuba pa navdaja ogromna armada Mohorjanov z veselo nado, da še nismo prišli do najskrajnejše meje, nego da se bo pod zastavo apostola starega Korotana zbralo vkljub klevetnikom in sovražnikom v lastni hiši slovenski in zunaj nje še vedno naraščajoče število mož, žen, mladeničev in deklet, ki jim žari v srcu plamen prave, čiste ljubezni do matere Slovenije.

Politične vesti.

DRŽAVNI ZBOR.

Državna zbornica se je lotila sedaj vladnega programa; gre se tu za nekaj že naštetih zakonov kateri morajo biti sprejeti, da se potolažijo volilci. Zato ni skoraj nobene debate. Včeraj je zbornica sprejela zakon glede rezervistov (odpad orožne vaje v 11. in 12. letu in odškodnina družinam ubogih rezervistov za čas orožnih vaj); zakon glede zvišanja rekrutnega kontingenta za deželno brambo je zbornica sprejela že v soboto. Tudi melioracijski zakon bo sprejet brez velikega razburjenja zbornice.

Zakonski predlogi glede znižanja davka na poslopja in glede kontingenta za špirit ste se odkazali takoj davčnemu oz. proračunskemu odseku. Zakon gled zvišanja davka na žganje je zginil, kakor znano, z dnevnega reda.

ZA USTAVO V TURČIJI.

Vzlic temu, da hoče turška vlada zakriti mladoturško gibanje v Macedoniji, se javlja iz Soluna, da je prispelo tjakaj iz Carigrada 170 detektivov, ki imajo nalogo odkriti mladoturško zaroto. Enega detektiva so umorili. Enajst častnikov je že pozvanih v Carigrad, da se opravičijo. Iz Carigrada se javlja, da bo zaradi mladoturške propagande 600 častnikov premeščenih iz solunskega okrožja.

Zgubljena krona.

(Novela. Poslovenil Starogorski.)

Na grajskem balkonu sredi vasi, devojka zala mi stoji, devojka zala, grajska hči.

Na ozki brvi, ki je peljala čez deročo strugo, je stal Ratmir Kazinski. Zamaknjen je zrl na nekaj belega, ki je slonelo na grajskem balkonu, uprav kakor oblaček.

Ali to ni bil oblaček . . . Njegove oči so jasno razločevale tisto nekaj, na kar je upiral svoj pogled.

Ratmir Kazinski je bil lep mladenič, odkritosrčnega in prijaznega vedenja. Marsikatera fantazija je tičala za lepim, prostim čelom. — Bil je revno oblečen. Hlače so mu bile prekratke, rokavi na suknji ozki. Ali to mu ni škodovalo. Njegovo krepko telo je prišlo tembolj do veljave.

Ko se je pa skrilo tisto belo na grajskem balkonu, se je obrnil tudi Ratmir in odšel dalje v gozd.

„Oho, Ratmir!“ zakliče nekdo za njim.

„Poljubljam roko gospod župnik“, — odvrne Ratmir in se odkrije.

„Torej ni nič s študiranjem?“ — vpraša ga župnik.

„Ni podpore! Študiral bi rad, a domači morajo tudi živeti“, odvrne mladenič.

Župnik se zamisli.

„Da, da, je že tako. Če bi mogel jaz . . . Ali sestrin otrok porabi vse, kar si pritrgam.“

„Velečastiti, saj ste tako že mnogo storili za me.“

Župnik se zopet zamisli.

„Poskusil bom pri gospodi. Morebiti da kako podporo, da lahko dovršiš slikarsko akademijo. — Bilo bi žalostno, če bi pustili, da ovne tak talent. Da, poskusil bom . . . le zanesi se na me! Do tedaj pa z Bogom!“

In častitljivi mož je koračil z dolgimi, energičnimi koraki, kot bi hotel takoj v grad.

„Ratmir, daj mi nekaj svojih slik“, reče župnik in se vstavi, „da je pokažem pri gospodi. Razumeš?“

Ratmir mu da, kolikor jih je imel slučajno pri sebi.

„Sedaj pa zdrav!“ . . .

* * *

Pri Kazinskih je bilo lepo urejeno. Na mizi pogrjnjeni s snažnim belim prtom, je stala vaza s

dehtečim šopkom. Vse to je bilo pripravljeno v čast male kontese, grofove hčerke, ki je javila, da pride obiskat. Sedaj je sedela za mizo. Osem otrok je stalo krog mize s prstom v ustih, in jo gledali, kakor kak svetovni čudež.

„Kaj pa piše?“ vpraša kontesa in razgrne ve lik popisan papir.

„Dobro mu gre in profesor je zelo zadovoljen z njim. In mnogo se ima učiti, piše, in zelo hvaležen je za dobrote“, govori ženica, mati Ratmira. „Tolikokrat pozdravlja milostljivo konteso in na izkazano dobrotu ne pozabi, dokler bo živ.“

Mala gospica nekoliko zardi ter bere pazljivo pismo do konca.

„Neko podoba slika“, de zamišljeno kontesa.

„Da! . . . Ali ne umejemo ga prav“, de mati z nekakim ponosom.

„Kaj pa slika?“

„Mislim, tako je namreč rekel . . .“

„Zgubljeno krono“, — pomaga Fran starejši sestri. „Začel jo je že, ko je še doma bil. Bil je kralj, ki je drvel le za zemeljskim bogatstvom in srečo. Ko je nekoč iskal srečo, zgubi svojo zlato krono. Zmučen, žalosten in reven jo išče po gozdovih in pustinja. Krona je pa padla v cvetni grm in je bila popolnoma skrita med listjem in cvetjem. Pri tem cvetnem grmu je sedela lepa deklica in si pletla venec iz rož. Kralj zagleda de-

Generala Šemzi-pašo so umorili trije častniki Maršal Osman-paša, prejšnji namestnik sultanov v Janini, je imenovan za izrednega poveljnika monastirskega vilajeta.

Iz Carigrada prihaja poročilo:

Vsak dan prihajajo nove brzjavke o zaroti turških častnikov. Zarota je razširjena po celi državi. Gibanje se vrši na korist uvedbe ustave v Turčiji. Zarotniki so ubili poveljnika divizije v Jedrenu, poveljnika divizije v Skadru, poveljnika čet v Šticu, na smrt so pa obsodili poveljnika v Velezu, v Skoplju in kosovskega valija. V Skoplje je prišla vojna komisija, ki je zaslišala osumljene častnike. Turški general, predsednik komisije, je pri zaslišanju udaril nekega častnika radi predrznega odgovora. Takoj so častniki pozvali na pomoč vojake, ki so komisijo nabili. Komisija je to brzjavila v Carigrad in edhitela v Solun. Zarotniki so izdali že več oklicev, med njimi oklice, na katerem je podpis: „Turški odbor za svobodo in napredek“ in ki govori o sultanu Abdul Hamidu z velikim spoštovanjem.

Pri atentatu proti Šemzi paši so bili ranjeni tudi ravnatelj vladnih šol in ravnatelj poštne urada. Del vojakov, ki je bil poslan proti Resni, je prešel k upornikom in odrekel pokorščino. — V prebivalstvu vre. V Monastiru so zaprte vse prodajalnice in bazarji. Mladi Turki žele dogovora s Hilmi pašo.

DOGODKI V PERZIJI.

Iz Tobrisa javljajo, da so najuglednejše osebe v Perziji stopile na šahovo stran. Šahova stranka neprestano raste. K njemu so pristopili tudi Hazi Ibrahim s 300 konjeniki, Maz Džimayl in poveljnik nekega zbora prostovoljcev. Šahove čete so zaprle vse lokale in shajališča endžumenov. Šah izda manifest, ki bo spremenil volivni zakon. Šah ustanovi nekako zbornico, v kateri bi bili samo perzijski duhovniki in posestniki.

NOVICE.

n 26. julija v Škofjo Loko! Opozarjamo v novič na glavno skupščino Slov. kršč. socialnih zvez, na javno telovadbo in na mladeniški tečaj v Škofji Loki na Gorenjskem. Rojaki, ne zaostanimo za svojimi kranjskimi, štajerskimi, koroškimi in goriškimi brati! Kdor le more, naj pohiti 26. julija v Škofjo Loko. Vsa društva, ki so včlanjena pri Slov. kršč. soc. zvezi in tudi vsa druga naša društva naj gotovo pošljejo svoje odposlance. Posebno pa vi, vrli mladeniči, pridite v najobilnejšem številu! Da bomo pa vedeli, koliko nas bo iz Trsta, okolice, Istre in Krasa, prosimo vse, ki se name ravajo vdeležiti te velike manifestacije, naj čim prej možno javijo to našemu uredništvu. — Če bo le mogoče, se bomo peljali vsi z istim vlakom, da se spoznamo med seboj.

vico. Sedaj še le spozna, da je najlepša krona ona, katero plete ljubezen iz cvetja. Moč in bogastvo pomeni zlato krono, ki vzbuja zavist, sovražstvo in sebičnost. Kralj pusti zlato krono med trnjem in vzame ono iz rož, katero mu je dala na glavo devica. Ker srečen je le oni, kateri je ljubljen.

Komtesa gleda zamišljeno pred se, pokima z glavo in molči.

„Podoba pride na razstavo“, reče mati ponosno. „In če bo prodana, je rekel, pojde v Rim, nam pa pošlje denar, da si kupimo kravico.“

„Pojdive komtesa“, reče guvernanta angleški. Ni se počutila dobro med bosonogimi otroci.

Gospica se dvigne.

„Da bi jo le prodal“, reče prijazno materi. „Bila bi zelo ponosna nanj. — Postal bo še velik umetnik.“

„Komtesa!“ svari guvernanta.

„Ako pride njegova podoba v razstavo“, pristavi na to . . . „Pozdravljam ga, ko mu pišete.“

„Komtesa, komtesa“, svari zopet guvernanta. „Kontesa pozablja“, pristavi angleški, „da mlada dama ne pozdravlja moških.“

Nevoljno zmaje Evgenija z glavo.

„Midva sva mladostna prijatelja.“

„Ali ti ljudje!“

Društva, možje, mladeniči! 26. julij bodi naš dan, in da se bo ta naš dan kar najlepše obnesel, poskrbite vi z neumorno agitacijo, da nas bo tem več navzočih v Škofji Loki. Mladiči na krov!

n V Škofjo Loko. — Še en teden nas loči loči od te velikanske mladeniške manifestacije. — Naznanjenih je že veliko število udeležencev iz vseh slovenskih pokrajin. V sprevidu pri javni telovadbi in veselici bo igrala domžalska godba. Metliški telovadni odsek bo nastopil v belokranjskih narodnih nošah ter bo prišel tudi s svojim dobro izvežbanim tamburaškim zborom. Kolikor nam je dosedaj znano, bo korakalo v sprevidu okoli 600 telovadcev, pri javni telovadbi pa jih bo nastopilo okoli 400. Slavna društva in vsi, ki še niso prijaviteli udeležbe, naj to takoj store, da ne bodo nastale nepotrebne neprilike. Za udeležence iz Trsta, okolice in Istre je najbolj pripraven vlak, ki gre v soboto, dne 25. julija ob ednajstih in pol po noči iz južnega kolodvora. V Ljubljano pride ta vlak okoli štirih in tri četrt zjutraj. Kdor le more naj gre dne 26. julija v Škofjo Loko. — Na svidenje!

n Nov doktor bogoslovja. Velečastiti gospod Jožef Anton Ujčič, profesor moralke na goriškem osrednjem semenišču, je položil dne 9. t. m. zadnji rigoroz iz dogmatike z odliko in bil v soboto dne 11. t. m. na dunajskem vseučilišču promoviran za doktorja bogoslovja. Novemu gospodu doktorju iz srca čestitamo in želimo, da bi mnogo let deloval v blagor duhovskega naraščanja našega ljudstva.

n Osebna vest. Vlč. g. Frančišek Kosec, kanonik stolne cerkve in vlč. g. Ivan Buttignoni sta imenovana od sv. Očeta za hišna prelata. Naše iskrene čestitke.

n Promocija. Doktorjem prava bo danes v soboto promoviran na graškem vseučilišču g. Alojzij Guštin, c. kr. red. komisar. Iskreno čestitamo!

n Veleč. g. Andrej Furlan, župnik v sv. Križu, je imenovan za ekskurendo župnega upravitelja v Kontovelju, ki bo baje v kratkem času razpisan.

n Novomašniki v tržaško — koperski škofiji so letos ti-le gospodje: č. g. Lazič Julij, četrtoletnik iz Cernika v Slavoniji, č. g. Žigulič Vinko četrtoletnik iz Veprinca v Istri in č. g. Magdič Frančišek, tretjeletnik iz Ljutomera na Štajerskem. Posvečeni bodo od prevz. kn. znanstvena v Gorici in sicer dne 19. v subdiakone, dne 25. v diakone in dne 26. t. m. v duhovnike. Nove maše bodo večinoma dne 2. avgusta. Ker sta samo prva dva gospoda končala bogoslovne študije, dobi letos naša škofija samo dva nova duhovnika v službo. Pomanjkanje duhovnikov je že vedno bolj očitljivo.

n Hinavsko se joka „Edinost“ nad propadanjem verskega duha v Rojanu in drugod po tržaškem ozemlju. Tako nespametni pa vendar niso naši ljudje, da bi verjeli tržaškemu dnevniku, ki pravi, da je verske mlačnosti kriv škof in pa krščansko socialno gibanje med tržaškimi Slovenci. „Edinost“ hujska že leta in leta proti škofu in vsem delavnim duhovnikom, tako da so morali njeni čitatelji izgubiti vsako spoštovanje do cerkve. Sedaj pa toži nad verskim indiferentizmom samo zato, da bi še dalje ložje slepila in zapeljavala ljudi. Je ni večje gnusobe kakor hinavšina.

n Duhovne vaje za preč. duhovščino se vrše

„So pridni in pošteni“, de Evgenija s povdarkom.

* *

Dve leti ste pretekli. Spremenilo se je marsikaj.

Grof je umrl naglo in nepričakovano in Evgenija je postala bogata dedinja.

Ni še slekla žalne obleke so že jeli prihajati znanici in sorodniki in ji govorili o možitvi. S sedemnajstimi leti še devojki ni sila, da bi mislila na moža . . . Mladi in stari so se oglašali ter dvorili lepi in bogati grofici. Med njimi tudi nek ubožan knez. Ta je bil od tete priporočen najbolj. — Bil je čvrst in zal mož. Evgeniji so prijali njegovi pokloni istotako misel postati kneginja, in . . . govorili so kmalu po vasi, da bo poroka.

Tudi Ratmir, ki je napredoval z orijaškimi koraki je zvedel od doma to novico. Mogoče pa, da je pozabil na mladnostne sanje za komteso, mogoče tudi, vtopljen v resno delo, ni mislil več na romantiške dogodljaje. Podpore iz gradu ni rabil več, s komteso pa tudi ni bil v pismeni zvezi. Stvar je bila zanj brezpomembna — — — — —

(Dalje prihodnjič.)

v rezidenciji oo. jezuitov v Ljubljani, Elizabetina cesta 5, od 20—24. julija in prve tri tedne meseca avgusta. Začetek je vselej v ponedeljek zvečer, sklep v petek zjutraj. Tudi v mesecu septembru in oktobru se nudi prilika za duhovne vaje ob dneh, ki se bodo pozneje objavili. Oglasila naj se naslove na predstojništvo rezidencije.

n Jubilejno krono za „Slov. kršč. socialno zvezo“ v Trstu je daroval g. Iv. H. Škerl. Srčna hvala!

n Prodajalna kat. tisk. društva v ulici delle Poste št. 9 (pri veliki pošti) sprejema tudi vsakovrstna knjigoveška dela po zmernih cenah.

n Popravek. Sl. uredništvo „Zarje“. V smislu § 19 tisk. zak. naj izvoli to slavno uredništvo ozirom na notico, priobčeno v št. 25 „Zarje“ z dne 13. p. m. pod naslovom „Pravda Cotič-Moškerca“ objaviti tale popravek:

Ni res, da je bil v kazenski pravdi podpisanega tožitelja proti „Slovenčevemu“ odgovornemu uredniku gu. M. Moškercu, v kateri je imela biti dne 9. p. m. pred ljubljanskim porotnim sodiščem obravnava, vložen od strani podpisane na sodišče predlog za poravnavo ter da sta se vsled tega stranki povavnali.

Nasprotno je pa res, da je toženec predlagal poravnavo, se obvezal podati v „Slovenca“ častno izjavo ter plačati dogovorjene pravne troške in K 50.— za tržaške slov. šole. — S spoštovanjem: Makso Cotič.

n Bratovščina sv. Cirila in Metoda. — Pevski zbor te bratovščine priredi dne 9. avgusta veliko vrtno veselico s petjem, igro in šaljivo pošto. Zato prosi, da se pevci redno udeležujejo pevske vaje, ki so vsak torek, sredo in petek zvečer od 8. do 10. ure zvečer v prostorih, kjer je bil poprej šentjakovski policijski komisariat. Kdor želi pristopiti na novo, naj se oglasi pri pevski vaji. Odbor.

n Slovensko sirotišče v Gorici. — Zabeležiti imamo nov napredek goriških Slovencev. Društvo „Slovensko sirotišče“ je kupilo za 69.000 kron v via Ponte Isonzo hišo št. 12 z obširnimi zemljiščem. Poleg palače in gospodarskega poslopja obsega zemljišče osem njiv in 553 kvadratnih sežnjev. Vrednost cenijo strokovnjaki na 100.000 kron. Danes je prišla zopet v slovenske roke zemlja, ki so jo prodali po lahkomiselnosti naši predniki tujcem. Tu bo nova trdnjava krščanske organizacije slovenskega ljudstva za mesto in deželo. Pozni rodovi bodo veselili tega dogodka in napredka goriških Slovencev.

n Ne računajte več na goldinarje in krajarje ampak samo na krone in vinarje. Od prvega jul. naprej morajo vsi trgovci označiti vrednost svojega blaga samo v kronah in vinarjih. — Tako morajo tudi delati račune. Isto velja za vse gostilničarje. Kdor se ne bo držal teh predpisov, bo kaznovan z globo od 2 do 100 kron, ali pa do 14 dni zapora.

n G. Peter Kompare, brat bivšega dekana in deželnega poslanca istrskega, nas prosi objaviti, da ni res, da bi g. Kompare Josip v Ameriki otvoril krčmo. V potrditev tega nam je pokazal pismo g. Josipa datirano z dne 30. aprila t. l. v katerem piše g. brat, da pastiruje v kraju, kje je 500 Slovencev in, da bodo tam v kratkem zidali svojo cerkev. G. Peter Kompare je omenil, da je najbrže mož, ki je to nam pravil, zamenaval, ker je v tistem kraju več Komparetov. Toliko resnici na ljubo.

n Velik požar. V torek zvečer ob 11. uri je nastal v skladišču lesa na vogalu ulice Miramar pri rojanskih obokih požar, kateri se je z velikansko hitrostjo razširil. Gorele so gromade nakopičene lesa in lesne kolibe na prostornem zemljišču. Visoki plameni in oblaki dima so se dvigali visoko nad bližnjimi hišami. Gorelo je vso noč in šele okoli osme ure zjutraj je bila vsaka nevarnost za razširjanje požara odpravljena. Požar je uničil dve tretjini lesnega skladišča tvrde Matej in Mavrcinij Matathias. — Škode ima ta tvrška več sto tisoč kron. Še večjo škodo pa je napravil požar tvrški Exner, katere koliba je bila popolnoma uničena. Bilo je notri pohoštva za 60 vagonov; pohoštvo se je nahajalo tam v svrhu nadaljne spedičije po železnici in parnikih. Zadnja škoda se ceni na 400.000 K. Tvrška Matathias je zavarovana za 250.000 K, pa tudi Exnerjeva tvrška je večinoma pokrita z zavarovalnino. Kako je nastal ogenj, ni znano.

n Listnica uredništva. — V notici „Tržaški dopisnik Slov. Nar.“ nikakor nismo mislili na g. Grmeko, učitelja pri sv. Ivanu. To omenjamo, ker nočemo nikomur delati krivice.

n Nesreča na državni železnici. V noči od sobote na nedeljo sta trčila na postaji Volčjadraga skupaj dva tovorna vlaka. — Trije vozovi so se razbili, štirje zelo poškodovani. Ranjen je neki zavirač.

Jz okolice.

o Iz Škrednja. V našem izobraževalnem društvu se marljivo učimo petja, v teoriji in v praksi. Kmalu bomo pokazali, kako narodnjaki da smo in vtihniti bodo morali klevetniki, ki lažejo, da mislimo ustanoviti italijansko stranko. To so same gole izmišljotine, ki hočejo z njimi naši nasprotniki svojim backom natresti peska v oči, da ne bi videli njihovega gospodarstva.

Sedaj se živahno razgovarjamo, kdo pojde drugo nedeljo v Škofjo Loko. To je gotovo, da jih gre kakih 5 ali 6, če ne še več. Hvala g. Francu Bizjaku, ki je daroval 4 krome za društvo. Posnemajte ga!

o Iz zgornje okolice. Kanonična vizitacija od 5 do 12. t. m. se je po vseh župnih cerkvah zgornje okolice lepo izvišila. Ljudstvo je premil. g. škofu priredilo podobni sprejem, v več krajih ga je tudi ena učenka primerno nagovorila ob prihodu in mu poklonila šopek lepih cvetlic v znak spoštovanja. Nj. ekscelencija je imel na Opčini, v Proseku in sv. Križu ganljiv in poučljiv nagovor na vernike, ki so se mnogobrojno udeležili lepe slovesnosti ter pazljivo sledili besedam škofovim, govorenim v čisti slovenščini. Pri izpraševanju iz veronauka so otroci povsod dovolj dobro odgovarjali, mnogi so dobili od mil. g. škofa podobico v spomin.

Birmancev je bilo v Bazovici 48; na Opčini (tudi iz Trebič) 160; na Proseku (tudi iz Kontovelja) 46; v sv. Križu 101, na Katinari 48. Dal Bog, da bi vsi ti ostali trdni v veri in svetili vsem z lepim zgledom krščanskega življenja, kakor je povdarjal č. g. Tul v svojem lepem govoru na Katinari ob tej priliki.

o Bazovica. V nedeljo dne 5. t. m. smo v naši sredi imeli prevz. g. škofa, kateri je podelil 48 otrokom zakrament sv. birme in opravil kanonično vizitacijo. Nameravan sprejem g. škofa je moral radi dežja odpasti. Pozdraviti smo ga hoteli pri prvih hišah, kjer je stal slavolok, lepo okrašen s zelenjem in cvetjem. Sploh je bila ta dan vsa Bazovica praznično odeta in g. škof je lahko spoznal, da je prišel med dobre, verne slovenske kristijane, ki imajo vero za sveto stvar in se od nikogar ne dajo odvrniti od vere. Po blagoslovu v soboto smo nekoliko popravili, kar smo preje radi dežja zamudili. Spremili smo Prevzvišenega iz cerkve in pred vrati je imela mala deklica v narodni noši lep nagovor na gosp. škofa, kateremu je tudi izročila šopek iz svežih cvetlic. V nedeljo popoldne se je odpeljal mil. g. škof v Padriče in v Gropado, kjer so vrli Gropajci pri slavoloku z neprisiljenim veseljem pozdravili svojega nadpastirja.

o Iz sv. Križa. Veliko tujcev smo imeli na praznik sv. apostolov Petra in Pavla pri nas v sv. Križu. Pa se tudi spleča priti sem ob tem prazniku. Ulice, koder gre procesija presv. R. T. so bile vse okrašene z mlaji, zastavami in preprogami. Vodil je procesijo preč. g. Trifon Pederzoli, župnik pri novem sv. Antonu ob asistenci 4 duhovnikov. Po končani slovesnosti so se tuje razkropili po raznih gostilnah in osmicah in bili v njihovo zadovoljnost dobro postreženi. — Drugod imajo navado, da ob dohodu večjega števila tujcev povzdignejo cene jedilom in pijačam, pri nas pa ohranijo zmerne cene. Prijateljem in znancem iz mesta povemo, da v sv. Križu še mnogo dobre pristne domače pijače.

Sv. birmo smo imeli dne 8. t. m. Govor prevz. g. škofa v cerkvi je zelo ugajal. Mnogi so se čudili gladki in pravilni slovenščini, v kateri je govoril. Vas je bila za to priliko v zastavah.

Tom b o l o namerava napraviti 9. avgusta tukajšnja zavarovalnica živine. Upamo obilne vdeležbe.

o Katinara. S sv. birmo na Katinari je končana škofova vizitacija v tržaški okolici. Lep je bil začetek v Bazovici, lep konec na Katinari. — Lepo so priredili sprejem mil. g. škofu; vse je bilo v zastavah in naštel smo tudi štiri slavoloke z napisi. Pri birmi je bilo 48 otrok iz domače šole, trije iz Trsta in eden deček iz Riečan, ki je pri izpraševanju prav lepo odgovarjal.

Jz Istre.

i Hrvatska gimnazija v Pazinu. — Dne 27. m. m. je končalo šolsko leto na hrvatski pazinski gimnaziji. Vseh učencev je bilo 230 in sicer iz Pazina 11, iz pazinskega okraja 50, iz ostale Istre 140, iz Primorske 20, iz Kranjske 5, iz Štajerske in Dalmacije po dva. Hrvatov je bilo 189, Slovencev 39 in 2 Čeha. Odlikašev je bilo 29, izdelalo

jih je 150, propalo jih je pa 21, ponavljalni izpit jih bo delalo 24. — Maturantov je blo letos 22. Zrelostni izpit se je vršil 20., 22. in 23. junija. Odlikašev je bilo 7, prošlo jih je 14, eden je pa propal na 6 mesecev. Iz letnega poročila je razvidno, da sta se za bogoslovje prijavila dva abiturienta, a od teh je le eden gotov. Lani je šel od 28 abiturientov samo eden v bogoslovje.

i Družba sv. Mohorja v Celovcu je darovala Slov. kat. izobraževalnemu društvu v Luki 65 različnih knjig, za kar bodi na tem mestu izrečena srčna zahvala.

i Nov razpis volitev v deželni zbor istrski. — Peta ali splošna kurija voli dne 25. oktobra. Morebitne ožje volitve bodo dne 1. novembra. Četrta kurija (ali kmečke občine) voli 5. novembra. Morebitne ožje volitve bodo dne 12. novembra. — Tretja kurija (mesta) voli dne 16. novembra. Morebitne ožje volitve bodo dne 21. novembra. — Druga kurija, to je trgovska zbornica v Rovinju, voli dne 23. novembra. Prva kurija (veleposestvo) voli dne 24. novembra.

Razne vesti.

r Grozen požar v Boryslavi. Ob nevihti je udarila strela v šest petrolejnih vrelecev, med njimi tudi v „Oil City“-rov, ki ima jako veliko petroleja. Taka katastrofa gaških petrolejskih vrelecev še ni doletela. Nesreča je še zato tem večja, ker se rešilna dela omejujejo, da preprečujejo odtok gorečega petroleja v studence. Pionirji delajo nasipe, da omeje požar. Požar se je grozno hitro širil. — Gost dim se je valil nad gorečim petrolejem. Med gorečimi vreli je tudi „Oil City“-vrellec, ki je povzročil letos, da so padle cene petroleju. Škodo cenijo že zdaj na več milijonov kron. Prva strela je vžgala vrellec „Litava“, druga „Oil City“ tretja rezervoar. Plamen je švigal več stometrov visoko. Požar se je razširil tudi na vrellec „Kismet“, „Celebes“ in „Fadanja“. Ponoči sta došli dve stotniji vojakov, ki sta omejili požar. Strokovnjaki trde, da bo trajal požar 3 do 4 dni. Požar baje ne bo vplival na petrolejne cene.

r Najslabši poklic. — Najnevarnejša ter npravnosti in telesnem zdravju najbolj škodljiva služba je — služba natakarije in uslužbenk po gostilnah. Dokazano je, da umrje izmed 1000 gostilniških postrežnic okrog 400 med 20. in 30. letom. Povprečna starost natakarije je 25 let. V npravnostnem oziru so deklice v gostilnah v največji nevarnosti. Gotovo so mnogi gostilničarji pošteni in vestni, brez dvoma je veliko natakarije pametnih in dobrih, — toda slabih je še več, zlasti po mestih, kjer se malokatera ohrani, da bi se ji nič ne moglo očitati. — Dokler ni postavno določena plača uslužbenk po gostilnah, dokler ni določen službeni čas in čas počitka, dokler se zlasti po mestih ne ustanove društva, kjer bodo mladenke kolikortoliko zavarovane v npravnem in verskem oziru, — toliko časa bi bilo vsaki pošteni mladenki odsvetovati, da stopi v gostilniško službo.

r Fina družba. Nadžupan grof Viktor Zichy v stolnem Beligradu na Ogrskem je priredil dobrodelno slavnost. Po slavnosti pa se je pokazalo, da so gostje pokradli vse srebrno orodje z miz. Odbor je objavil prošnjo, v kateri prosi udeležence, naj vrnejo «pomotoma» odnešeno orodje.

r Visoka starost. V Carigradu je umrl častnik sultanove telesne straže Husein Husni beg, star 124 let. Šel je šele nedavno v pokoj.

r Oblak se je utrgal pri mestu Aleksandropolu na Ruskem. Nastala je taka povodenj, da je utonilo nad 100 oseb.

r Nesreča ob cvetličnem obhodu v Pragi. — Ob cvetličnem obhodu v Pragi so se splašili konji, ki so vozili kočijo, v kateri se je peljala vdova rajnega ministra Kajzla s svojim ženinom pl. Gyorgyevicsem. Kočijo sta vozila dva para konj. — Konji so se splašili in divjali v množico. Nastala je grozna panika. Iz voza sta padla Kajzlova in Gyorgyevics. Kajzlova je omedlela, a se kmalu zopet zavedla. Njen ženin poročnik Gyorgyevics je ranjen na nogah in prsih. S kopitom je ubil konj 52letno nekdanjo gledališko igralko Henrijeto Slavinsky. Tri konje so ustavili, četrti se je pa odtrgal in divjal med množico. Ranjenih je bilo več policistov, ki so ga lovili. Ranjenih je bolj ali manj 40 oseb. Splašil se je konj, ki ga je imel Gyorgyevics šele 14 dni in ni bil navajen vožnje, dasi bi se smeli udeležiti cvetličnega obhoda le vožnje navajeni konji. Neposredno je pa splašil konja nekdo, ki je vrgel serpentina na voz, a zadel prvi par konj. Poročnika so ovadili državnem pravdnistvu zaradi prestopka proti § 335 kaz. postave proti varnosti življenja.

r Tudi Hrvatje romajo v Lurd. — Urednik naše „Gospe Lurdske“, o. Bernardin Škrivanič, Provincial Kapucinov na Reki nam piše:

„Tudi mi Hrvatje častimo in ljubimo lurško Mater Božjo. — Tudi mi — kakor vi Slovenci — se ji hočemo pokloniti v Njenem čudodelnem Lurdu.“

Ker je Slovencev še polno izostalo kateri niso mogli v maju romat v Lurd in ker so se počeli nekateri Slovenci tudi že k nam pripravljati, Vam želim javiti, da nas prav veseli, da se vsi oni Slovenci, kateri žele romat v Lurd, pridružijo nam, Vašim bratom Hrvatom, da skupno idemo k naši dobri Materi v Lurd.

Vsa vožnja je lepo razdeljena, da si ne bomo samo Lurda, pač pa tudi druge znamenite kraje ogledali: Benetke, Milan, Genova, Ventimilja, Marsilj (velika Božja pot „Naše Gospe Čuvarice“) in Padovo (g. ob sv. Antona) in dr.

Cena je za potovanje, hrano, omnibuse in za vse druge potrebe: za prvi razred 450 K, za II. raz. 350 K, za III. raz. 250 K.

Nikomur se ni treba bati, da bi se našel tujec med nami Hrvati; nas bo polno, koji znamo slovensko.

Vsi oni, kateri žele z nami romat, naj se čim prej prijavijo in pošljejo 15 K za pripravljavne stroške ali tudi celo svoto. Vsak naj točno naznani, v katerem razredu se hoče voziti.

Prijave sprejema o. Bernardin Škrivanič, Provincial Kapucinov na Reki.

Ženska Marijina družba.

8. in 9. t. m. priredila je naša družba romanje na Višarje. V 19 vozovih vozilo se je 900 romarjev do Trbiža in naprej do Žabnic. Odpočili smo se ne v nemškem Trbižu, ampak v slovenskih Žabnicah in tam pustili svoj denar. Ker je imel vlak eno uro zamude, smo začeli še-le ob 6. uri zvečer stopati navzgor proti Višarskem vrhu. Bilo je že proti 10. uri, ko smo dospeli v svetišče. — Nekoliko jih je sicer na strmi poti omagalo, a posebne nesreče ni bilo. Po kratkem pozdravnem govoru č. o. Tomca, so se razšli ljudje k večerji in na svoja mehka ali trda ležišča. Večer je bil jasen, ali jutro megleno. Radi tega nam ni bilo dano navžiti se lepega razgleda. — Toliko bolj se nam je srce radovalo ob krasnem govoru, ki ga je imel o verskem življenju zgoraj imenovani gospod i i ob lepem petju, ki so ga izvajale med slovensko mašo družbine pevke. — Pela se je pod vodstvom č. g. Škrabarja troglasno Hladnikova maša „Tvoja so nebesa“. Ljudje se niso nadejali ne takega govornika, ne takega lepega petja na tem visokem hribu. Po 1. uri odpočitka je prišla ura slovesa.

Obedovali smo v Žabnicah. V Erlichovi gostilni se je zbral glavni del družbe. Kar se tiče postrežbe moramo Erlichovo krščansko slovensko hišo najtoplije priporočati. Ker nam je ostajalo tu dovolj časa do odhoda — so naše pevke zakrožile nekatere pesmi. Žabničani so se kar divili lepemu petju.

Zopet so drdrali železniški vozovi iz Korotana mimo visokega Mangarta proti Bledu. Tudi tega se je hotelo naše oko nagledati. Vršilo se je sicer v naglici — poldrugo uro — in vendar smo vživali. Romarski čolni so nas že čakali pod železnico. Nekaj časa le in glej, že so hiteli čolni proti otoku.

Pesmi so zaorile vse vprek: Po jezeru — otok bleški in brez števila Marijinih pesmi. To je bil zopet prizor, da ti je srce poskakovalo. V cerkvi na otoku se je zopet razlegel naš govor in naša pesem — bleški zvonec pa je neusmiljeno klenkal. Od dežja zmočeni, spehani in v vozovih stlačeni smo se vračali s zadoščenjem v srcu in radostnih lic proti našim domovom.

Konečno bodi omenjeno, da je družba najela vlak. Čisti dobiček romanja pripada družbi oziroma Marijinemu domu.

Zahvala.

Podpisani sem prejel od ženske in dekliške Marijine družbe v Trstu izdatno denarno podporo, koju sem porabil v prosep tukajšnje župnijske knjižnice, ulica dei Fabri 2, III. nadstropje. Knjižnica je bila dosedaj res še majhna in ni mogla vstreči želji vseh čitateljev. — Sedaj je knjižnica tako pomnožena in preskrbljena z leposlovnim in poučnim berilom, da se je bo vsakdo z veseljem posluževal.

Zato izrekam tem potom vsem b'agim darovalkam najpriskrnejšo zahvalo. Bog Vam stotero povrni!

Jakob Ukmar.

Josip Rože

Trst - mizarski mojster - Trst
Via Giulia. — Telefon šte. 1971.
Izdeluje in popravlja vsakovrstna stavbinska in druga mizarska dela. Posojuje tudi različne odre in scenerije za vsako igro ali koncert. Postrežba točna. Cene jako nizke.

Kupite čevlje

— pri poštenem slovenskem čevljarskem mojstru —

Josipu Stantič

TRST — ulica Rosario št. 2 — TRST
(pri cerkvi sv. Petra v starem mestu.)

— Ta mojster vam postreže po domače, —
z najboljšimi čevlji in po nizki ceni.

Svetko Stanibal Škerl

Trst, Sv. Ivan.

priporoča svojo bogato založeno prodajnico
jestvin in pekarno.

Pošilja na deželo tudi poštno pošiljatve od 5 K.
naprej.

Posebno se priporoča č. duhovščini.

Obrtno in konsumno društvo Sv. Ivan

(pri cerkvi)

registrovana zadruga z omejenim
poroštvom

javlja sl. občinstvu, da je svoje prostore
preustrojilo v najnovšem sloju.

Ima na razpolago veliko dvorano v
prtiljeju, najmodernejši pivski salon
ter tri sobe rezervirane za krstv po-
roke in društvene sestanke.

Toči domačevino, istrsko črno, belo vipav-
sko, kraški teran in refošk v buteljkah.

Za obilni obisk se priporoča: Načelništvu.

ZALOGA

likerejev v sodčkih in buteljkah

JAKOB PERHAYC

TRST — Via delle Acque — TRST
Veliki izbor

vsakovrstnih najfinjših in starih vin v buteljkah.

Postrežba točna. — Cene zmerne. — Se priporoča svojim rojakom za naročbe bodisi na debelo ali na drobno za razne slavnosti, poroke, krste, družinska pogoščenja itd. — Za poletni čas se priporoča malinovec in tamarindo.

Kdor hoče imeti **lepo in ceno vezane knjige** naj se potruži v
knjigovoznico

Antona Biecher,

(naslednik L. Paganija)

Trst, ulica Madonna del Mare 6.

Izvršujejo se preproste kakor tudi najfinjša vezave knjig. Priporoča se proč. duhovščini

Novo pogrebno podjetje

ulica Vincenzo Belini st. 13. (nasproti cerkve sv. Ant. Nov.)

Na razpolago so novi bogato okrašeni mrtvaški vozovi. Bogata zaloga najrazličnejših mrtvaških potrebščin. V zalogi so voščene sveče in krasni venci. Sprejema se sprevide za mesto, okolico in tudi za prepeljavo v druge kraje in druge dežele.

Cene zelo zmerne.

Telefon 14-02.

Učni zavod za deklice, šolske sestre v Trstu, via P. Besenghi 6.

Izvrstna lega, krasen razgled na morje in okolico, čist zrak, vrt, novo moderno opravljeno poslopje, električna razsvetljava, kopališče, telovadnica.

V. š. l. 1908-9 se otvori poleg ljudske šole in trgovskega tečaja I. in III. raz. dekliškega liceja z nemškim učnim jezikom in slovenskim in italijanskim tečajem in gospodinjska šola. Hrana in stanovanje mesečno K 60; za gojenke, ki so samo čez dan v zavodu K 24. Šolnina: za ljudsko šolo in trgovski tečaj po K 10, licej K 10, gospodinjska šola K 20.

Vpisovanje se začne 1. julija.

LJUDSKA POSOJILNICA IN HRANILNICA

za tržaško občino pri Sv. Ivanu pri Trstu.

Registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Sprejema hranilne vloge tudi od
neudov in jih obrestuje po

4 1/2 %

Davke plača hranilnica sama.
Za varnost vlog jamčijo udje

(350) z vsem svojim premoženjem v znesku približno tri milijone kron.

Za večje vloge se tudi dajo višje obresti po ustnem pogovoru s stranko. — Hranilnica in posojilnica je pod nadzorstvom svetoivanske duhovščine. — Vsak krščansko misleč Slovenec naj vlaga svoj denar le pri Ljudski hranilnici in posojilnici pri sv. Ivanu pri Trstu.

Nova slovenska prodajalna!

Vendar enkrat imamo

svojo prodajalno v Trstu!

Prva in edina

slovenska prodajalna
za nabožne reči!

Katoliško tiskovno društvo v Trstu

je odprlo po dolgem prizadevanju svojo prodajalno MOLITVENIKOV, ROŽNIVENCEV, SVETINJ, PODOB, KIPOV, MONŠTRANC, KELIHOV, CERKVENIH OBLAČIL, raznih TISKOVIN za župnijske urade, vse pisarniške potrebščine itd. itd. Prodajalna izvršuje tudi NAROČILA IZ DEŽELE točno in hitro. — Dosedaj smo se klanjali tujcem, sedaj pa „SVOJI K SVOJIM!“

Trst - Via delle Poste 9 (pri veliki pošti) - Trst

Razširjajte in priporočajte „ZARJA“